

Federaal Agentschap
voor de Veiligheid
van de Voedselketen

HPAI H5N8: stand van zaken

06.02.2017

Crisispreventie en crisisbeheer

Virus

- Kenmerken
 - H5N8
 - Sterk gelijkend op virus uit 2014
 - Weinig gastheerspecificiteit: 60-tal verschillende soorten wilde vogels besmet in Europa
 - Spreidt zeer gemakkelijk
 - Atypisch
 - zeer hoogpathogeen bij wilde vogels
 - ook eenden en ganzen vertonen duidelijke symptomen en hoge mortaliteit
 - Ondertussen ook opgedoken als H5N5 (zelfde H5, andere N)
 - bij wilde vogels in Duitsland, Nederland, Italië, Griekenland, Slovenië
 - bij pluimvee in Duitsland

Situatie in Europa

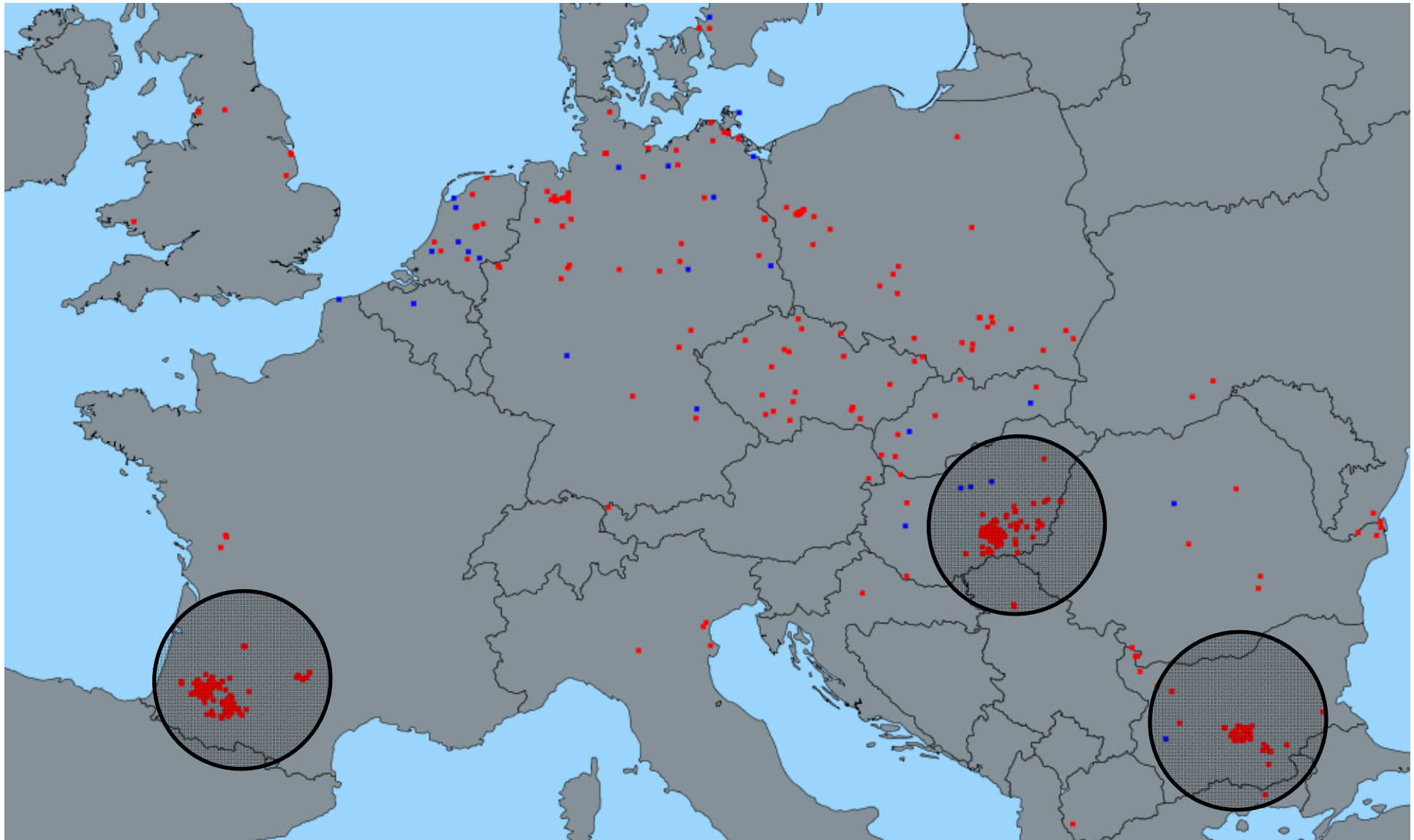

Overzicht van de besmettingen

land	commerciële houderij	backyard	dierpark	andere	wilde vogels
België/Belgique				1	
Bulgarije/Bulgarie	50	10	1		x
Denemarken/Danemark		1			x
Duitsland/Allemagne	33	15	8		x
Finland/Finlande			1		x
Frankrijk/France	167	31		1	x
Griekenland/Grèce	1	2			x
Hongarije/Hongrie	178	53	2	2	x
Ierland/Irlande					x
Italië/Italie	4				x
Kroatië/Croatie		2			x
Nederland/Pays-Bas	9		1	5	x
Oostenrijk/Autriche	2	1			x
Polen/Pologne	22	17			x
Portugal/Portugal					x
Roemenië/Roumanie		7	1	1	x
Slovakije/Slovaquie		6	1	1	x
Slovenië/Slovénie					x
Spanje/Espagne					x
Tsjechië/Tchéquie	2	18			x
Verenigd Koninkrijk/Royaume-Uni	6	2			x
Zweden/Suède	1	2	1	1	x
	475	167	16	12	

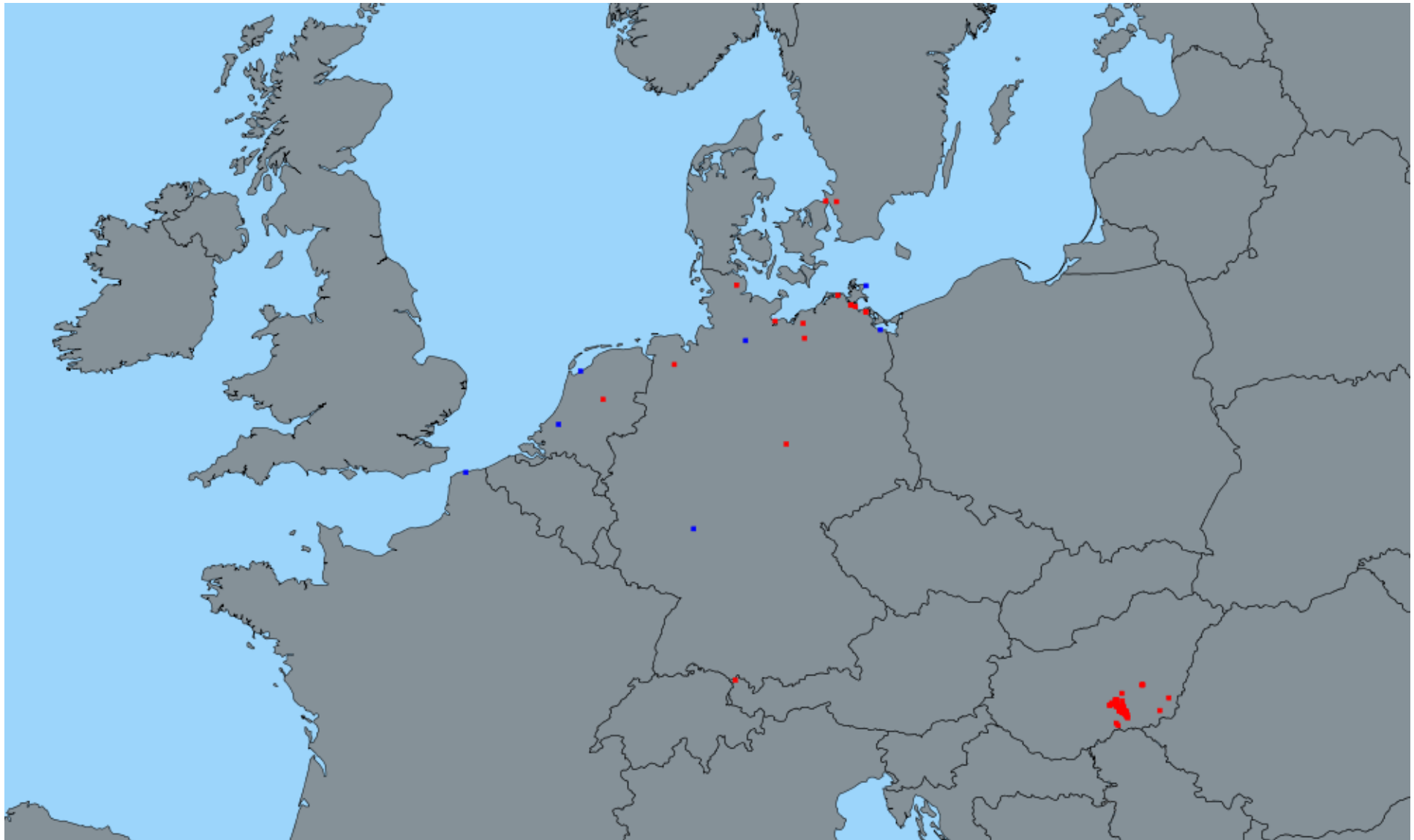
Pluimvee & vogels in gevangenschap

24/10/16 – 05/02/17

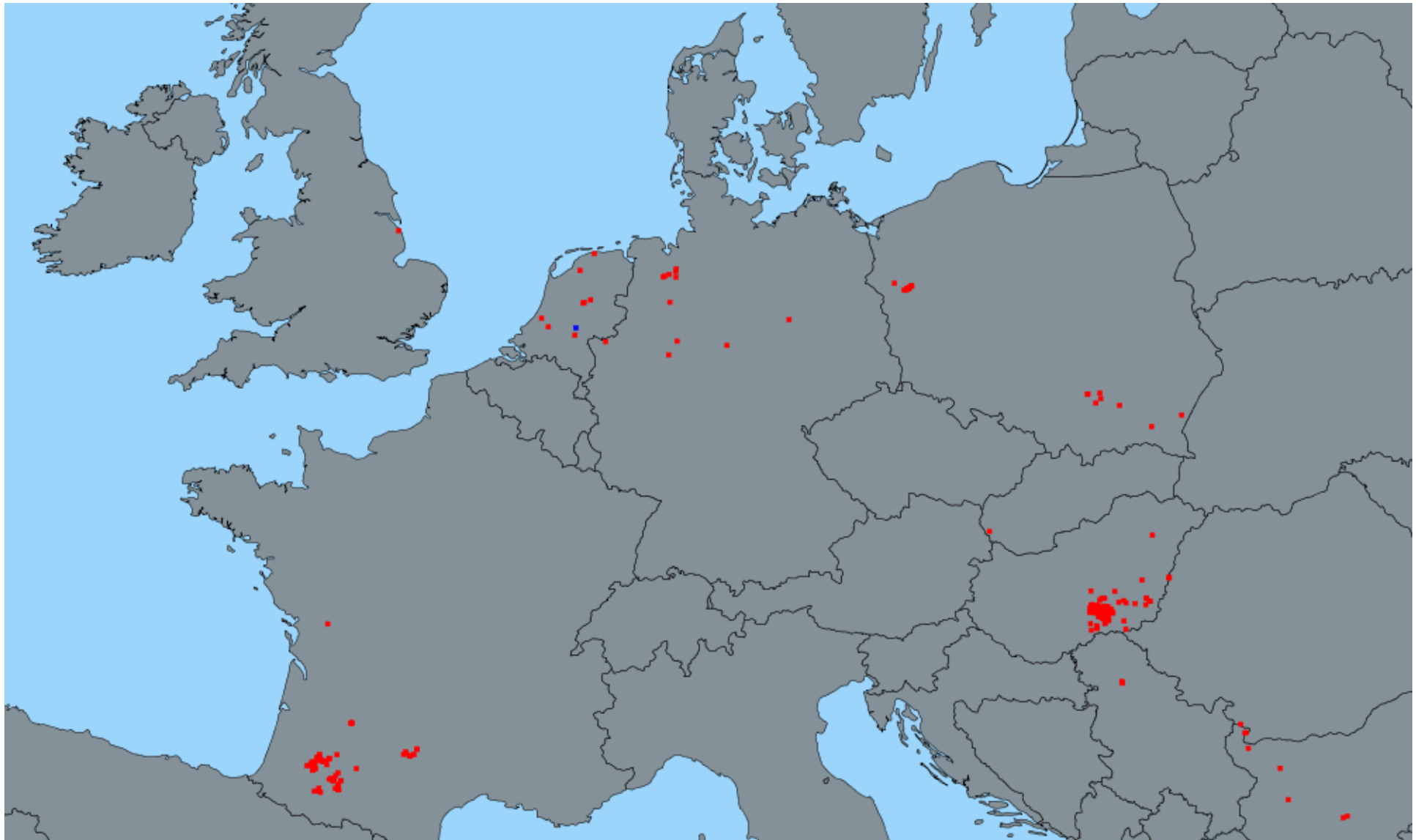
Pluimvee & vogels in gevangenschap

24/10/16 – 30/11/16

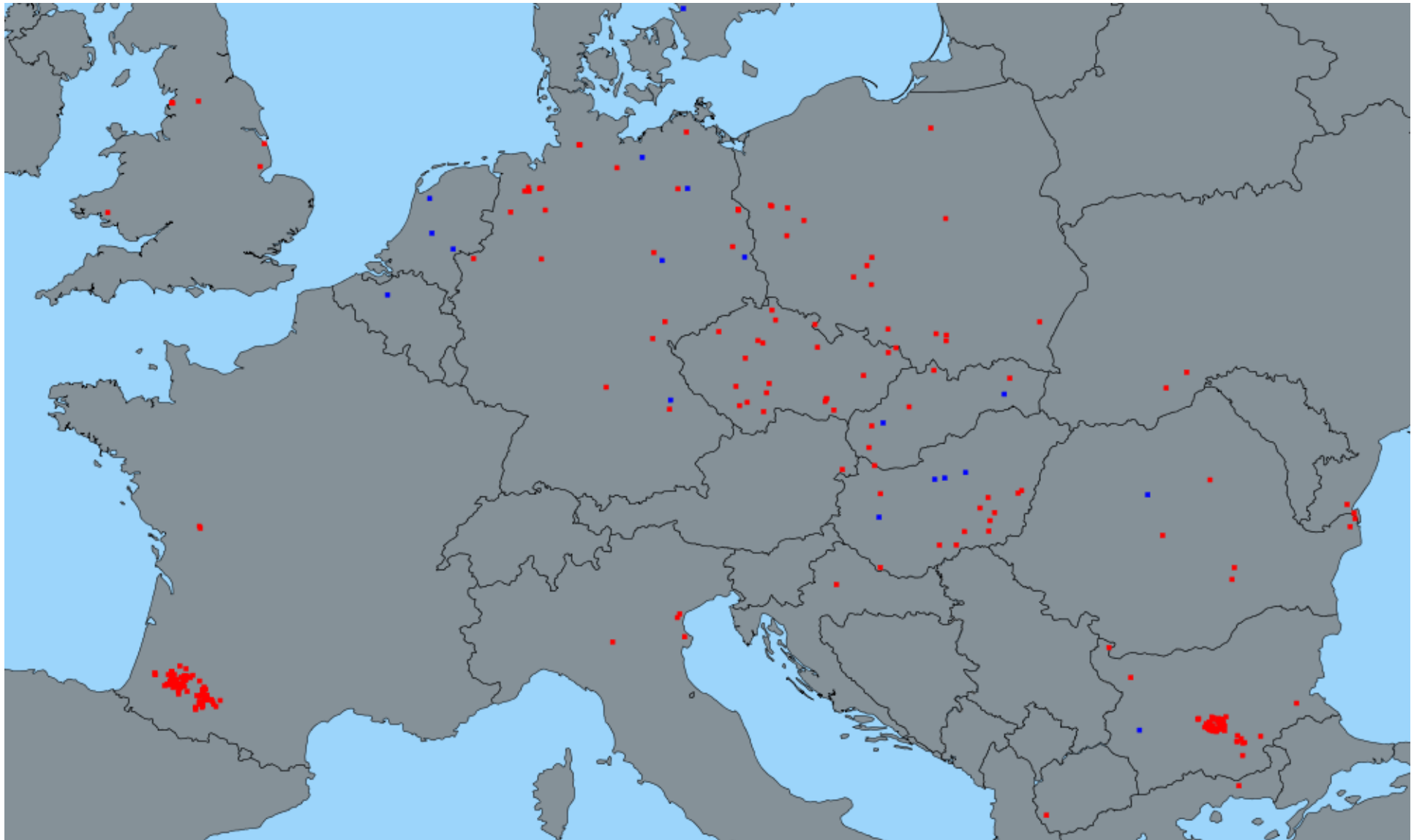
Pluimvee & vogels in gevangenschap

01/12/16 – 31/12/16

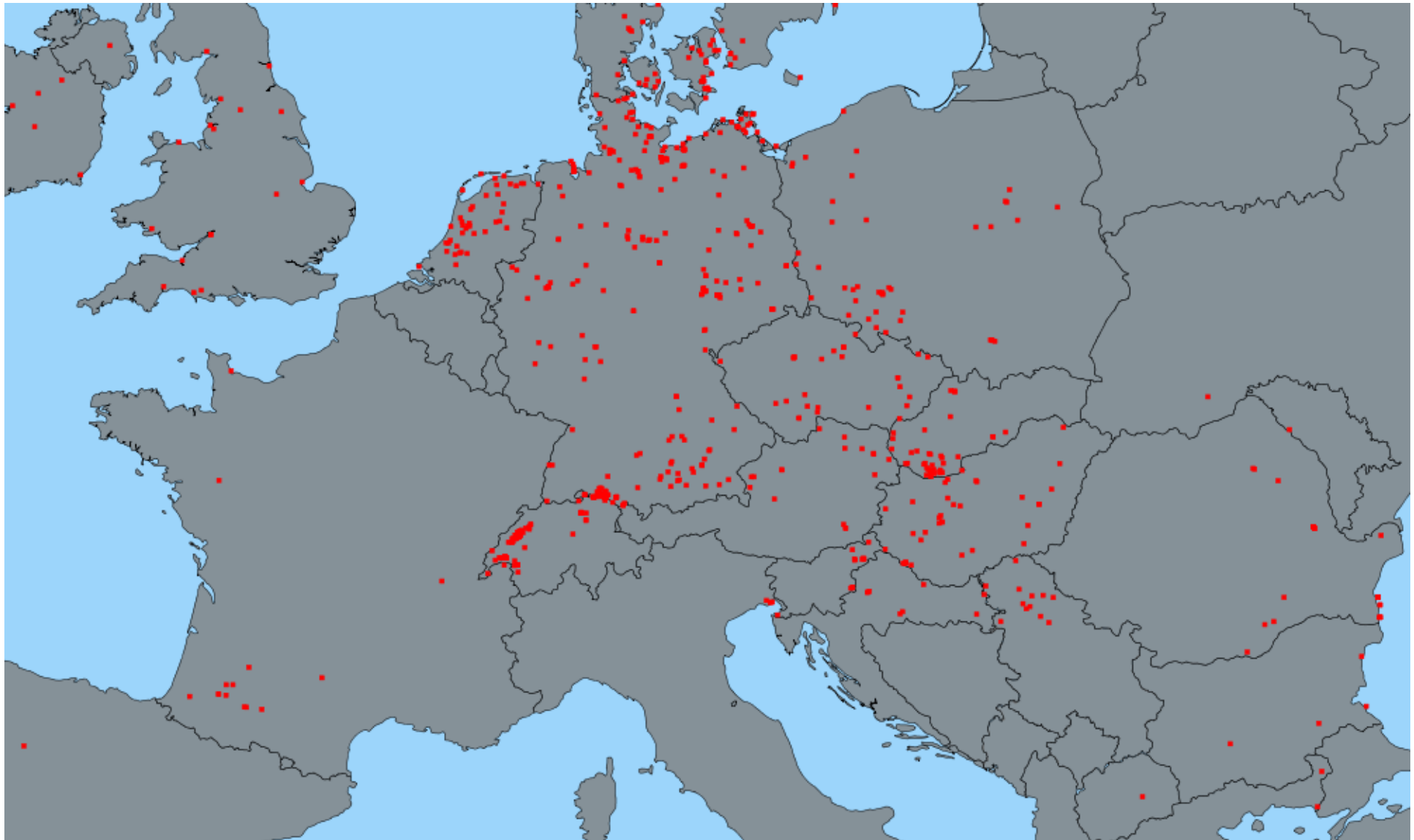
Pluimvee & vogels in gevangenschap

01/01/17 – 05/02/17

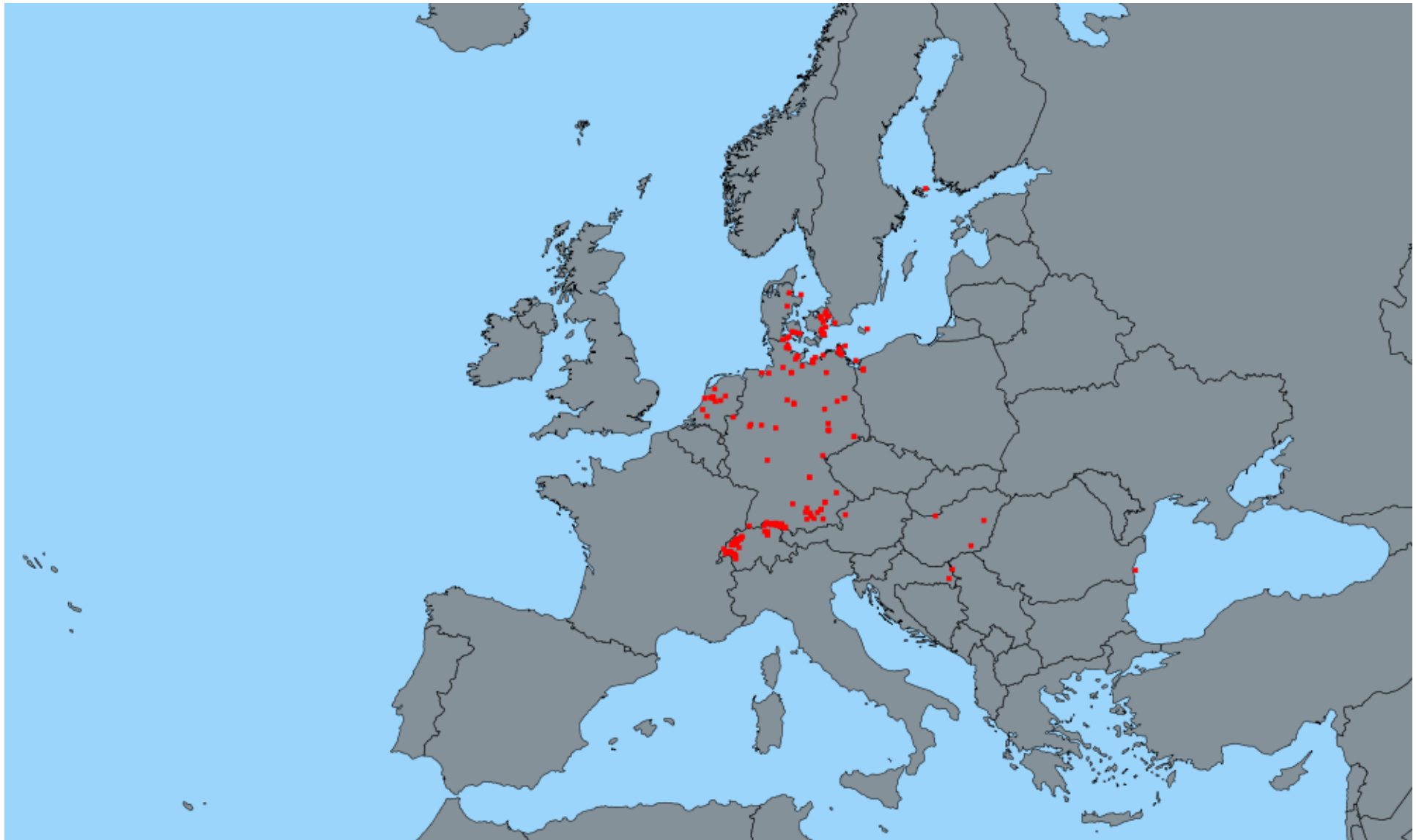
Wilde vogels

24/10/16 – 05/02/17

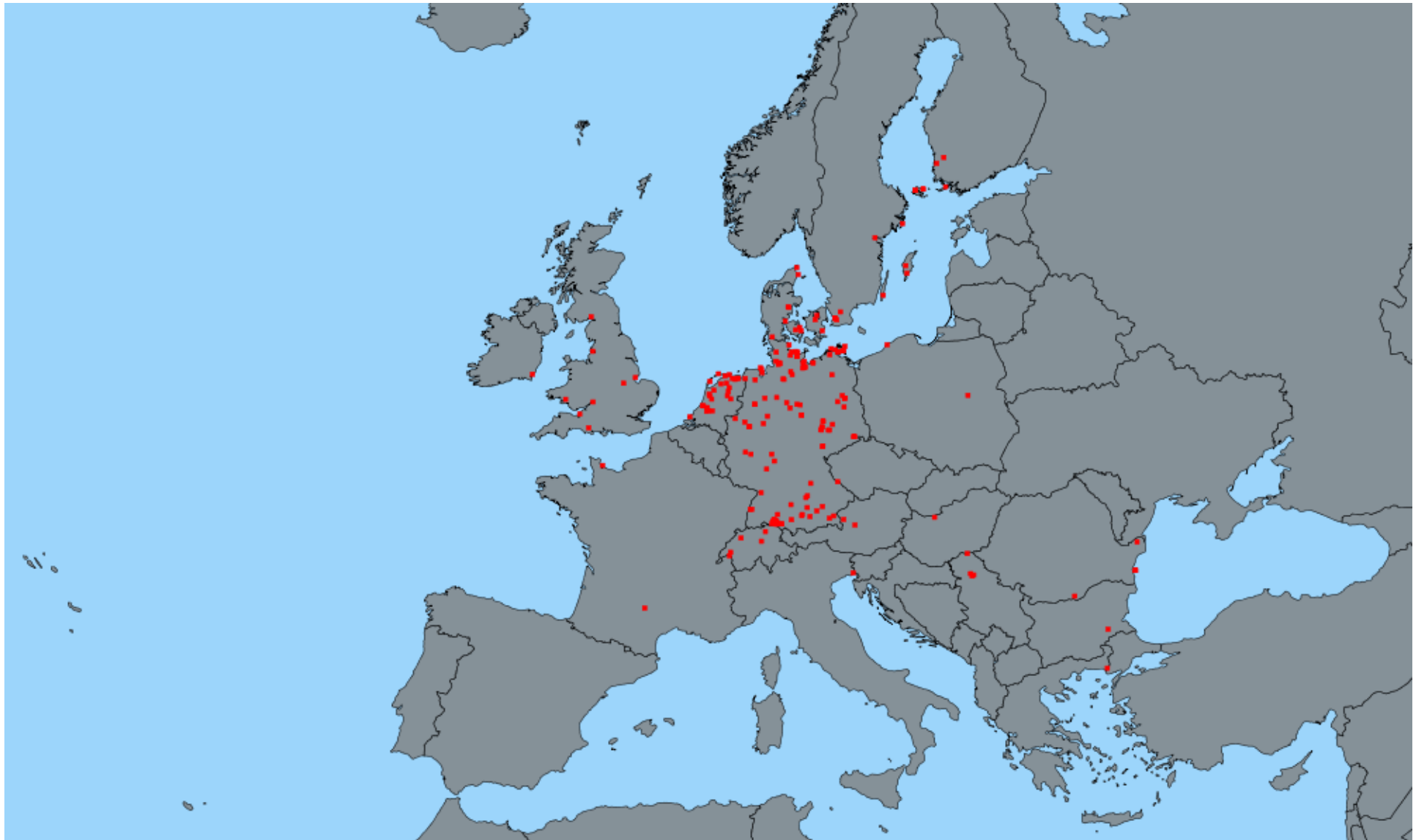
Wilde vogels

24/10/16 – 30/11/16

Wilde vogels

01/12/16 – 31/12/16

Wilde vogels

01/01/17 – 05/02/17

Maatregelen

- In de getroffen landen
 - Pluimvee:
 - klassieke EU maatregelen (ruimen, 3 km- en 10 km-zone, vervoersbeperkingen, regionalisering)
 - ophokregeling, meestal landelijk of regionaal
 - alternatieve aanpak voor hobbyhouderijen/siervogels
 - Dierparken:
 - doden van besmette dieren en besmette groep
 - isoleren van andere gevoelige dieren
 - bezoekersverbod
 - Wilde vogels:
 - eventueel afbakenen risicogebied in functie van pluimvee
 - weghalen en vernietigen kadavers
 - verhoogde surveillance

Perspectieven

- Virus circuleert nog volop
 - Wilde vogels
 - zwaartepunt verschoven van Noordwest- naar Centraal- en Zuidoost-Europa
 - onduidelijk of en wanneer circulatie zal stoppen
 - vogelmigratie: rol is duidelijk, dynamiek is onduidelijk
 - Pluimvee
 - klassieke bestrijdingsmaatregelen werken, uitgezonderd in eendenhouderij
 - preventie = ophokken + bioveiligheid
 - globaal genomen hobbyhouderijen risicovoller
- Discussie op EU-niveau
 - Hoe preventie verbeteren?
 - Hoe eenden/ganzensector structureel verbeteren?

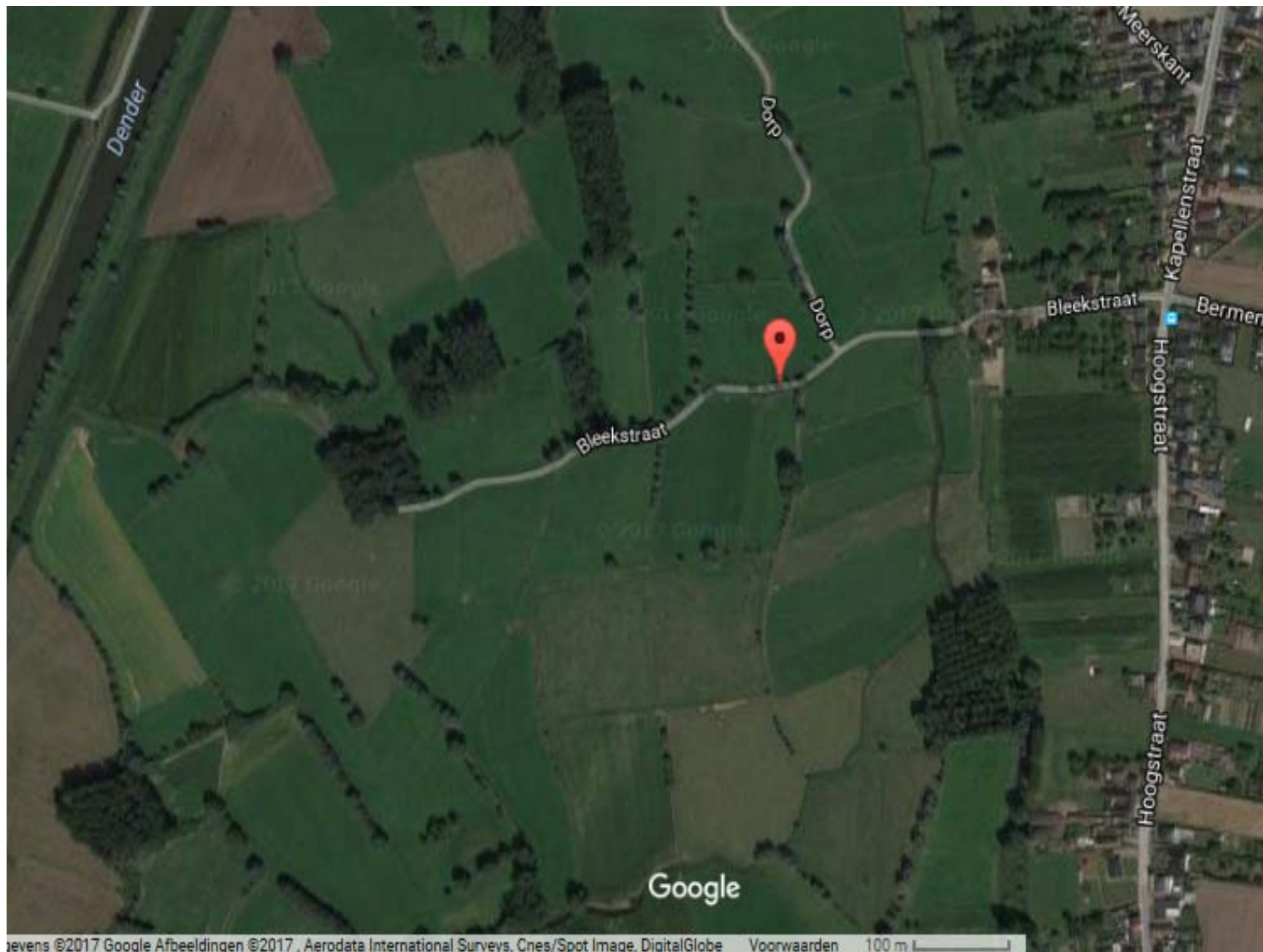
Uitbraak in Denderbelle

Omstandigheden

- Hobbyhouder met 70-tal vogels: kippen, kalkoenen, fazanten, parelhoenders, ganzen, eenden, pauwen
- Gehouden in open lucht op weide vlakbij Dender
Veel wilde vogels (vnl. ganzen) in omgeving en op weide
- Chronologie
 - 20-25/01: plotse sterfte van gans + tortelduiven + 3 kalkoenen + 2 parelhoenen
 - 25/01: dierenarts geraadpleegd – kadavers naar DGZ
 - 26-27/01: autopsie + analyse, geen opvallende bevindingen
 - 30/01: monsters naar CODA
 - 01/02: notificatie H5N8
bezoek PCE, nog 5 kippen dood, aantal andere ziek
 - 03/02: bevestiging HPAI

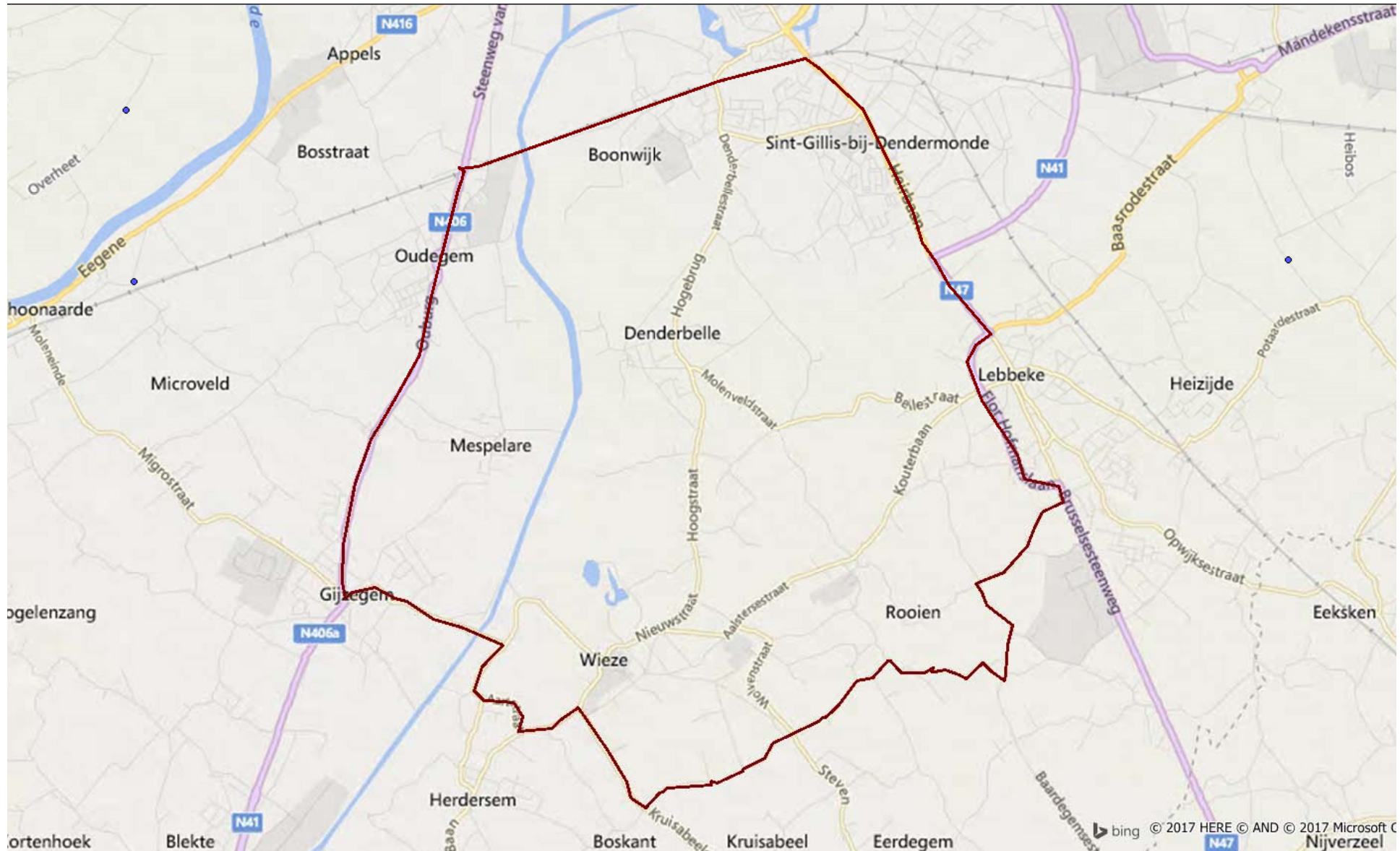

Maatregelen

- Klassieke maatregelen in uitbraak
 - Alle dieren gedood (euthanasie)
 - Kadavers vernietigd (Rendac)
 - Voorlopige ontsmetting van site
 - Epidemiologisch onderzoek: geen relevante contacten
- Zonering
 - Beschouwd als siervogels: geen beschermingsgebied noch toezichtsgebied
 - Bufferzone met straal van ca. 3 km
 - inventaris van alle pluimvee (enkel hobby aanwezig)
 - vervoersverbod pluimvee, vogels, broedeieren

Bufferzone Denderbelle (Lebbeke)

- Nationaal
 - Ophokplicht voor alle hobbypluimvee en -vogels
 - Verzamelverbod voor pluimvee en vogels
- Nationale maatregelen van 10.11.16 blijven behouden
 - Afschermplicht voor professioneel gehouden pluimvee
 - Binnen voederen/drenken van alle pluimvee
 - Verbod op gebruik van oppervlaktewater om te drinken
- Basispakket eveneens nog steeds van toepassing
 - Verplichte analyse van monsters bij behandeling van een toom of bij slechte productieparameters (consumptie, legdaling)
 - Geen onnodige bezoekers in de stal

Aanpak in geval van een uitbraak op een professionele pluimveehouderij

Algemeen

- Reglementaire basis
 - KB 5 mei 2008
 - Richtlijn 2005/94/EG
- Bestrijding
 - Zonale aanpak
 - beschermingsgebied (3 km)
 - toezichtsgebied (10 km)
 - bufferzone (facultatief, geen vaste omvang)
 - rest van het land
 - Doel
 - verspreiding van ziekte voorkomen
 - virus zo snel mogelijk uitroeien

Nationale maatregelen

- Stand still
 - Ad hoc beslist in functie van situatie
 - Zo kort mogelijk
 - Vervoersverbod (incl. transit, verzamelingen) mogelijk voor
 - pluimvee, vogels, broedeieren
 - afvoer consumptie-eieren vanaf houderijen
 - drijfmest, strooisel
 - andere dieren en hun producten vanaf gemengde bedrijven
 - Graduele versoepelingen in functie van risico
- Verhoogde preventie
 - Bioveiligheid op houderijen en in sector
 - 1-1 vervoer
 - Verbod op uitladen
 - Verhoogd toezicht

Maatregelen in de haard

- Opruiming van alle dieren
 - Externe firma
 - Kadavers verwijderd en vernietigd door Rendac
 - Vergoeding door Sanitair fonds
- Tracering alle risicobewegingen
 - Definiëren risicoperiode
 - In en out
 - Dieren, eieren, (pluimvee)materiaal en -producten, toestellen, voertuigen, ...
- Vrijgave haard
 - R&O-protocol in verschillende stappen
 - Protocol voor herbevolking

Maatregelen in de contactbedrijven

- 4 Categorieën
 - 1 = directe diercontacten haard = verdenking
 - blokkering door PCE
 - klinische inspectie om 4 d, monsterneming
 - eventueel preventieve opruiming
 - 2 en 3 = minder risicovolle directe en indirecte contacten
 - blokkering door PCE
 - klinische inspectie om 7 d, monsterneming
 - 4 = laagrisico
 - geen bedrijfsbezoek, noch blokkering
 - rekenen op alertheid houder: dierenarts contacteren bij vaststellen probleem

Maatregelen in de risicogebieden

- Beschermingsgebied (3 km) en toezichtsgebied (10 km)
 - Inventaris alle pluimvee en vogels
 - Maatregelen op houderijen
 - klinisch onderzoek
 - verhoogde bioveiligheid (ontsmettingsbakken, bedrijfskledij, ontsmetting alle voertuigen, bezoekersverbod, contactregister)
 - Vervoerverboden
 - pluimvee, vogels, broedeieren, consumptie-eieren, vlees, kadavers, mest/drijfmest/strooisel
 - graduele opheffing in functie van situatie, sneller in toezichtsgebied
- Opheffen
 - 3 km ten vroegste na 21 d
 - 10 km ten vroegste na 30 d en mits gunstige eindscreening

Maatregelen in een bufferzone

- Vrijwillige zone
 - In functie van toestand
 - Buffer tussen risicogebieden en rest van land
 - Opheffen staat los van eigenlijke risicogebieden
- Maatregelen beslist door Minister
 - Vervoers- en verplaatsingsbeperkingen
 - Verzamelingen
 - Bijkomende bioveiligheidsmaatregelen

Vervoer en activiteiten in de sector: algemene principes

- Toegelaten vervoer en activiteiten in de risicogebieden en buiten de risicogebieden worden zoveel als mogelijk gescheiden
 - Corridors (slachthuizen, broeierijen)
 - Scheiden in de tijd en/of ruimte (slachthuizen, broeierijen)
 - Toegewezen voertuigen
 - voertuig en personeel
 - d.m.v. stickers
 - wachttermijn van 4 d na gebruik in risicogebied

Vorbereidingen te treffen door de sector

- Eigen crisisprocedures updaten
 - Aanpak
 - R&O-protocollen
 - Contactlijsten
- Worst case voorbereiden
 - Uitlaadverbod
 - 1-1 Vervoer
 - Zonering
 - toewijzen voertuigen en personeel
 - aanpak site: scheiden in tijd/ruimte van aanvoer vanuit risicogebieden
 - aanpak als site in zone valt (corridors, organisatie)
 - Voorbereiden communicatie met afnemers

